

VAN

Maurice van Valen

Welke boeken lezen advocaten eigenlijk buiten de juridische literatuur, als ze dan nog lezen? Zien ze graag opera, bezoeken ze bioscopen, concerten, galeries? Gaan ze naar toneel? En wat betekent die cultuur voor hen en, misschien, voor hun werk? Maurice van Valen (tot voor kort advocaat bij Stibbe, 34, getrouwd met Raj Bowie) is een galerie voor hedendaagse kunst begonnen.

Jan Pieter Nepveu

journalist

Tomoko Kawachi *Orange (Books)*, 2005

‘Er is geen stress in kunst’

“Ik heb zes en half jaar bij Stibbe gewerkt in Amsterdam en New York. Eind jaren negentig waren gouden tijden, althans voor de compagnons. Als stagiair werkte ik keihard in de fusie- en overnamepraktijk. Dat had ik zonder de kunst nooit volgehouden.

Al toen ik een jaar of vijftien was, begon ik te verzamelen. Mijn moeder was ernstig ziek en daardoor waren de eerste jaren van mijn leven niet de meest gelukkige. Toen mijn vader me eens meenam naar een galerie, waar hij puur om zakelijke redenen moest zijn – voor kunst of cultuur was in ons gezin helemaal geen plaats – kon ik een paar uur rondkijken. Ik ontdekte onmiddellijk dat ik kunst mooi vond en wilde wat kopen. Dat was wel een beetje ongewoon want ik was altijd heel spaarzaam geweest. Alle kwartjes had ik steeds opgepot.

Kunst was voor mij een fantasiewereld, een wereld zonder de beperkingen waar ik thuis tegenaan liep. Er is geen stress in kunst. Een van de eerste dingen die ik kocht was een map met vroege litho's van Corneille. Thuis ging ik die rustig bekijken en zo probeerde ik die geestelijke, fantastische wereld, belichaamd in bijvoorbeeld een stuk papier en inkt, dichterbij mezelf te krijgen.

Aanvankelijk had ik kunstgeschiedenis willen studeren. Dat leek mij fantastisch. Maar ik zou er geen brood mee kunnen verdienen. Dus dan maar rechten. Eigenlijk vond ik rechten heel leuk. Ik was een serieuze student en haalde goede cijfers. En het is natuurlijk zo dat je met een rechtenstudie alle kanten op kunt.

In Amerika, waar ik een jaar heb gezeten voor mijn *masters degree*, bezocht ik een *job fair*. Alle grote Nederlandse kantoren waren flink aan het scouten. Dat ik bij Stibbe uitkwam was niet helemaal toevallig. Het klikte

meteen doordat de compagnon met wie ik een gesprek had een kunstverzamelaar was. We hadden het in dat eerste gesprek meer over kunst dan over juristerij, en dat sprak mij bijzonder aan.

Stibbe heeft mijn kunstpassie altijd veel ruimte gegeven. Ik bezocht de biënnale van Venetië, de kunstbeurs in Bazel, tentoonstellingen, kunstenaars; bij Stibbe gaf dat nooit problemen. Dat kwam denk ik ook doordat er mensen rondliepen die zelf ook serieus verzamelden. En de mensen met wie ik werkte, begrepen dat het voor mijn geluk van eminent belang was.

Maar verzamelen was voor mij niet genoeg. Ik wilde een galerie beginnen. Naast je werk kun je met een klein groepje kunstenaars fantastische tentoonstellingen maken, maar als je serieus en ambitieus bent, komt er een moment dat je dat niet meer kunt beheersen. Tijdens een (kunst)reis naar New York, leerde ik Raj Bowie kennen. Met hem heb ik in het najaar van 2004 galerie Bowie Van Valen opgezet met een vestiging in Amsterdam en binnenkort ook in Los Angeles.

Ik had steeds beweerd dat ik advocaat zou blijven en dat de galerie bijzaak zou zijn. Maar de combinatie advocaat en galeriehouder viel uiteindelijk niet meer te combineren. Twee maanden geleden ben ik als advocaat gestopt.

Ik ben er achter gekomen dat kunst mij uiteindelijk veel meer bevrediging geeft dan de advocatuur. Als advocaat deed ik veel contractonderhandelingen. Bedrijven werden verkocht en miljoenen heen en weer geschoven, daar was ik dan bij om het juridisch te begeleiden. Na afloop ging er een mapje in de kast en dat was het dan. Uiteindelijk vond ik dat weinig bevredigend.

Ik denk dat ik mijn werk in een galerie

veel meer richting kan geven. Er wordt wat voortgebracht en daar ben je als galeriehouder zeer dicht bij. Je faciliteert kunstenaars en maakt tentoonstellingen vaak in nauwe samenwerking met hen. Kunst, het spreken met kunstenaars, het genieten van visuele beelden, levert mij een geestelijke vrijheid op die alle wereldlijke dingen overstijgt.

Een tentoonstelling leeft voort, er komen reacties, er wordt over gesproken. Stukken gaan naar allerlei verzamelaars. Je weet soms niet zeker wat er uiteindelijk van de jonge kunstenaars zal worden, maar je hoopt hun talenten richting te kunnen geven.

Dit jaar hebben we in de galerie tentoonstellingen met kunstenaars uit de Verenigde Staten, Japan, Duitsland en Nederland. Een van mijn favorieten is Tomoko Kawachi, een jonge vrouw uit Japan die vier jaar geleden is afgestudeerd aan de kunstakademie in Tokio. Kawachi schildert veelal intieme situaties, zoals *Orange (Books)*. Daarop staan haar bed, nachtkastje en boeken. Het is haar huidige kamer in Amsterdam, met boeken over Nederland die daar liggen met knuffelbeesten die ze uit Japan meegenomen heeft. Het is een stollingsmoment in haar dromen: nu ben ik hier dan, in mijn kamer in Nederland. Het is een heel intiem moment, in oranje geschilderd op een heel groot doek, en daaruit spreekt een enorme zelfverzekerdheid.

Veel bezoekers in de galerie zijn advocaten, aanvankelijk vooral van Stibbe. Advocaten zijn geïnteresseerd in kunst en cultuur. Juristen vormen in het algemeen een grote groep verzamelaars. Ze zijn geïnteresseerd in maatschappelijke ontwikkelingen, en kunst is daarvan toch al snel een spiegel.

Kunst is een groot deel van mijn bestaan geworden. Het verzamelen was ook een manier om uit te blazen van de stress die ik als soms advocaat had. Zonder de kunst had ik mijn job als advocaat niet zesentwintig jaar lang met plezier kunnen doen. ”

Bowie Van Valen, Jacob van Lennepstraat 305A, Amsterdam. De galerie opent in september een tweede vestiging in Los Angeles; zie ook: www.bowievanvalen.com.

‘Bij de contractonderhandelingen werden bedrijven verkocht en miljoenen heen en weer geschoven, daar was ik bij om het juridisch te begeleiden. Na afloop ging er een mapje in de kast en dat was het dan.’